

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice
1.3 Departamentul	Științe politice, relații internaționale și studii europene
1.4 Domeniul de studii	Științe politice
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Științe politice

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Instituții și politici europene						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Diego VARELA						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Diego VARELA						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestru	I	2.6 Tip de evaluare	EP	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat					
Examinări					
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual					69
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	–
4.2 De competențe	–

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	–
5.2 De desfășurare a seminarului	–

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Introducere în analiza politică aplicată studiului instituțiilor și politicilor europene. La sfârșitul semestrului, studenții vor fi capabili să folosească teoriile și metodele analitice ale economiei politice pozitive pentru a înțelege unele probleme de actualitate relevante și a putea prezice evoluția lor.
Competențe transversale	Ei își vor dezvolta, de asemenea, unele abilități analitice generale care se vor dovedi utile în studii ulterioare sau prin aplicarea lor directă în cariere neacademice. Întrebările și discuțiile săptămânale de seminar pe teme importante de actualitate îi vor încuraja, de asemenea, să își dezvolte capacitatea de a cerceta independent, de a oferi și de a primi recenzii de la colegi și de a organiza discuții cu alții pentru a elucida o problemă.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Această disciplină aplică instrumentele principale ale studiului alegerii de grup (teoria decizională rațională, teoria jocurilor, teoria alegerii sociale) rezolvării unei serie de probleme teoretice și aplicate studiului empiric al instituțiilor și politicilor comune ale
-------------------------	--

	UE. Abordarea disciplinei se deosebește de majoritatea disciplinelor din domeniu prin încurajarea studenților să aplice instrumentele analitice învățate la rezolvarea unor cazuri practice de actualitate adaptate intereselor unui public european. Cine conduce Zona Euro? De ce a durat așa de mult negocierea unui acord de Brexit? De ce și-a permis Italia un deficit bugetar așa de mare? De ce țările UE nu au trimis armament mai repede în Ucraina? De ce Google investește așa de mult în unele țări mici ale UE precum Irlanda, Belgia, Olanda sau Finlanda? De ce judecătorii UE introduc cu succes unele doctrine pe care guvernele statelor membre nu au reușit să le convină? De ce eforturile grupelor de interes se concentrează pe influențarea comisiei europene? De ce a protestat guvernul Poloniei împotriva regulilor majorității introduse cu tratatul de la Lisabona? Poate Germania părăsi Zona Euro?
7.2. Obiectivele specifice	Disciplina este organizată în cinci blocuri de teme. Primul oferă o introducere în metoda științifică și modul în care aceasta ne ajută să înțelegem comportamentul politic. Această parte include și o temă despre conceptul de raționalitate pe care s-au bazat cele mai mari progrese ale științei politice din ultimii decenii. Urmează o secțiune despre agregarea preferințelor care analizează conflictele politice și modul în care acestea sunt rezolvate (sau nu) prin decizii de grup, introducând modelele spațiale de vot. O altă temă analizează, de asemenea, multidimensionalitatea și ciclurile de vot. A treia parte a disciplinei abordează problemele acțiunii colective și soluțiile lor. Introduce paradoxul votului și discută rolul partidelor politice și al lobby-urilor, acordând o atenție deosebită impactului banilor și informațiilor asupra comportamentului de vot și politicilor publice. Al patrulea bloc de teme se ocupă cu instituții și analizează comportamentul comisiilor parlamentare, birocrățiilor și curților, puterile de stabilire a agendei și de veto, precum și problemele principal-agent în politică care se produc între parlamente, guverne și curți. În cele din urmă, ultimul bloc de teme introduce alegerea socială și economia politică constituțională, și include teme despre reguli de vot, indici de putere, reformă constituțională, secesiune și democrație.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații
1.	Alegere de grup. De la opinologia la știința politică. Ghilotină lui David Hume: afirmații pozitive și normative. De la Aristotel la Francis Bacon: Deducție și inducție. Karl Popper și logica cercetării științifice: Conjecturi îndrăznețe și infirmări. Criteriul de falsificabilitate: știință și pseudoștiință. Teorema lui Bayes: Testarea empirică și credibilitatea teoriilor. Briciul lui Ockham. A explica înseamnă a simplifica: generalitate și parcimonie. Știința politică, relații internaționale sau studii europene. Cărei specii îi aparține Uniunea Europeană? Structura disciplinei.	Curs magistral în care se prezintă conceptele de bază și se introduce o întrebare științifică de actualitate, urmat de un timp rezervat întrebărilor și discuției cu studenți.	
2.	Conceptul de raționalitate. Raționalitatea vs. bun simț. Individualism metodologic. Preferințe complete și tranzitive. Convingeri. Comportament instrumental. Motivația politicianilor: funcție, politici sau voturi? Milton Friedman: The Methodology of Positive Economics. Au fost raționali alegătorii referendumului de Brexit?		
3.	Stânga și dreapta. Modele spațiale de vot. Concurență electorală și comportament strategic. Jocul lui Hotelling: principiul diferențierii minimale. Duncan Black: Teorema alegătorului median. Anthony Downs: An Economic Theory of Democracy. Rabinowitz și Macdonald: Vot de proximitate sau direcțional? S-a domesticit Giorgia Meloni odată ce a câștigat alegerile din Italia? Cât va dura inflația din Zona Euro?		
4.	Multidimensionalitate. Nicolas de Condorcet: paradoxuri și cicluri de vot. McKelvey–Schofield: Teorema haosului. William Riker: The Art of Political Manipulation. De ce a durat așa de mult negocierea unui acord de Brexit? Agenția Europeană a Înghețatei: Există o inimă geopolitică a UE?		

5.	Mancur Olson: Logica acțiunii colective. Paradoxul votului. Bunuri publice. Grupuri de interese: interese speciale și difuze. De ce nu au intervenit mai decisiv și mai devreme liderii UE în Ucraina? Ar trebui UE să subvenționeze activitatea unor grupuri de interese? Cine au mai multă putere în cadrul UE, agricultorii sau consumatorii de alimente?		
6.	Garrett Hardin: The Tragedy of the Commons. Elinor Ostrom: Governing the Commons. Pactul de Stabilitate și Creștere Economică. Moneda euro crește sau scade disciplina bugetară a statelor membre?		
7.	Conceptul de instituție. Reguli ale majorității și pivoturi. Unanimitatea: politica celui mai mic numitor comun. Majoritate calificată. De ce investește Google în țările cele mai mici ale UE? Este UE optimizată pentru protecționism? Este Curtea de Justiție a UE scapătă de sub control?		
8.	Puterea de stabilire a agendei. Procedură legislativă. Jocul împărțirii dolarului. Dictează președintele comisiei europene politicile UE?		
9.	Organizarea internă a instituțiilor. Comisiile parlamentare: teorii distributive, informaționale și partizane. De ce sunt europarlamentarii repartizați în comisii de specialitate?		
10.	Birocrație și curți. Problema principal-agent, delegare și control. Fritz Scharpf: Capcana deciziei comune. Cerințele de unanimitate sau majoritate calificată sun benefice euroscepticilor?		
11.	Alegere socială. Knut Wicksell: Regula unanimității. Buchanan și Tullock: The Calculus of Consent. Ce efect va avea extinderea asupra regulilor de vot ale UE?		
12.	Coaliții și indici de putere: Shapley-Shubik, Banzhaf. Lionel Penrose și regula rădăcinii pătrate. Este România subreprezentată în consiliul UE?		
13.	Reformă constituțională. Albert Hirschman: Exit-Voice-Loyalty (EVL). Secesiune. De ce a abandonat Marea Britanie Zona Euro? Articolul 50 crește sau scade democrația UE? Cine este mai probabil să părăsească Zona Euro?		
14.	Instituții și politici: ou și găină. Instituții, stabilitate și democrație. Kenneth Arrow: Teorema Imposibilității. La donna è mobile: Poate exista o UE și democratică și rațională?		

Bibliografie

Hix, S. and B. Hoyland (2022). *The Political System of the European Union*, 4th ed. Bloomsbury.
Munger, M. C. & Munger, K. M. (2015). *Choosing in groups: Analytical politics revisited*. Cambridge University Press.
Shepsle, K.A. (2010). *Analyzing Politics: Rationality, Behavior, and Institutions*. W. W. Norton & Company.
Varela, D. (2008). *Guvernarea Uniunii Europene*. Institutul European.

8.2	Seminar	Metode de predare	Observații
1.	Alegere de grup. De la opinologia la știința politică. Ghilotină lui David Hume: afirmații pozitive și normative. De la Aristotel la Francis Bacon: Deducție și inducție. Karl Popper și logica cercetării științifice: Conjecturi îndrăznețe și infirmări. Criteriul de falsificabilitate: știință și pseudoștiință. Teorema lui Bayes: Testarea empirică și credibilitatea teoriilor. Briciul lui Ockham. A explica înseamnă a simplifica: generalitate și parcimonie. Știința politică, relații internaționale sau studii europene. Cărei specii îi aparține Uniunea Europeană? Structura disciplinei.	Analiza detaliată și discuție de grup a întrebării științifice de actualitate prezentate la	

2.	Conceptul de raționalitate. Raționalitatea vs. bun simț. Individualism metodologic. Preferințe complete și tranzitive. Convingeri. Comportament instrumental. Motivația politicianilor: funcție, politici sau voturi? Milton Friedman: The Methodology of Positive Economics. Au fost raționali alegătorii referendumului de Brexit?	curs cu scopul pregătirii unui răspuns ulterior scris individual de către studenți.
3.	Stânga și dreapta. Modele spațiale de vot. Concurență electorală și comportament strategic. Jocul lui Hotelling: principiul diferențierii minimale. Duncan Black: Teorema alegătorului median. Anthony Downs: An Economic Theory of Democracy. Rabinowitz și Macdonald: Vot de proximitate sau direcțional? S-a domesticit Giorgia Meloni odată ce a câștigat alegerile din Italia? Cât va dura inflația din Zona Euro?	
4.	Multidimensionalitate. Nicolas de Condorcet: paradoxuri și cicluri de vot. McKelvey–Schofield: Teorema haosului. Willian Riker: The Art of Political Manipulation. De ce a durat așa de mult negocierea unui acord de Brexit? Agenția Europeană a Înghețatei: Există o inimă geopolitică a UE?	
5.	Mancur Olson: Logica acțiunii colective. Paradoxul votului. Bunuri publice. Grupuri de interese: interese speciale și difuze. De ce nu au intervenit mai decisiv și mai devreme liderii UE în Ucraina? Ar trebui UE să subvenționeze activitatea unor grupuri de interese? Cine au mai multă putere în cadrul UE, agricultorii sau consumatorii de alimente?	
6.	Garrett Hardin: The Tragedy of the Commons. Elinor Ostrom: Governing the Commons. Pactul de Stabilitate și Creștere Economică. Moneda euro crește sau scade disciplina bugetară a statelor membre?	
7.	Conceptul de instituție. Reguli ale majorității și pivoturi. Unanimitatea: politica celui mai mic numitor comun. Majoritate calificată. De ce investește Google în țările cele mai mici ale UE? Este UE optimizată pentru protecționism? Este Curtea de Justiție a UE scapătă de sub control?	
8.	Puterea de stabilire a agendei. Procedură legislativă. Jocul împărțirii dolarului. Dictează președintele comisiei europene politicile UE?	
9.	Organizarea internă a instituțiilor. Comisiile parlamentare: teorii distributive, informaționale și partizane. De ce sunt europarlamentarii repartizați în comisii de specialitate?	
10.	Birocrație și curți. Problema principal-agent, delegare și control. Fritz Scharpf: Capcana deciziei comune. Cerințele de unanimitate sau majoritate calificată sun benefice euroscepticilor?	
11.	Alegere socială. Knut Wicksell: Regula unanimității. Buchanan și Tullock: The Calculus of Consent. Ce efect va avea extinderea asupra regulilor de vot ale UE?	
12.	Coaliții și indici de putere: Shapley-Shubik, Banzhaf. Lionel Penrose și regula rădăcinii pătrate. Este România subreprezentată în consiliul UE?	
13.	Reformă constituțională. Albert Hirschman: Exit-Voice-Loyalty (EVL). Secesiune. De ce a abandonat Marea Britanie Zona Euro? Articolul 50 crește sau scade democrația UE? Cine este mai probabil să părăsească Zona Euro?	
14.	Instituții și politici: ou și găină. Instituții, stabilitate și democrație. Kenneth Arrow: Teorema Imposibilității. La donna è mobile: Poate exista o UE și democratică și rațională?	
Bibliografie Hix, S. and B. Hoyland (2022). <i>The Political System of the European Union, 4th ed.</i> Bloomsbury. Munger, M. C. & Munger, K. M. (2015). <i>Choosing in groups: Analytical politics revisited.</i> Cambridge University Press. Shepsle, K.A. (2010). <i>Analyzing Politics: Rationality, Behavior, and Institutions.</i> W. W. Norton & Company.		

Varela, D. (2008). *Guvernarea Uniunii Europene*. Institutul European.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul relațiilor publice

Această disciplină se bazează pe experiența a două module și o catedră Jean Monnet, predarea în mai multe universități din țară și din străinătate, discuții cu alți colegi la conferințe internaționale și verificarea fișelor disciplinelor ale altor universități de prestigiu internațional. Conținute specifice precum întrebările săptămânale sunt revizuite anual în funcție de actualitatea politică europeană. Colegi străini sunt invitați să participe la cursuri selectate în calitate de specialiști.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Cantitatea și calitatea participării pe parcurs.	Control de prezență, întrebări de control orale și evaluarea răspunsurilor scrise la întrebările săptămânale.	50%
10.5 Seminar	Cantitatea și calitatea participării pe parcurs.	Control de prezență, întrebări de control orale și evaluarea răspunsurilor scrise la întrebările săptămânale.	50%
10.6 Standard minim de performanță Participare activă la cursuri și seminare și atingerea unui standard minimal de performanță la întrebările săptămânale scrise.			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

Data avizării în departament

Director de departament